

4. Крапчатова Я.А. Методика організації само- і взаємоконтролю рівня сформованості англomовної компетенції в аудіюванні у майбутніх філологів : дис. канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2014. 266 с.

Ігнатська Н. В.

Основні підходи до викладання іноземної мови професійного спрямування

*ВСП « Харківський фаховий коледж інформаційних технологій
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»», Харків*

Вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням має на меті – формування у студентів знань, навичок та вмінь професійно орієнтованої комунікації з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації» [1]. Вивчення іноземної мови за фахом – це процес формування та розвитку «іншомовних та професійних знань, інтеграція лінгвістичної та професійної компетенцій» [1]. Можна зробити висновок, що «суть професійно орієнтованого навчання іноземних мов полягає в його інтеграції зі спеціальними дисциплінами, тобто це – інтеграція навчальної дисципліни «Іноземна мова» в загальний курс професійної підготовки спеціаліста-нефілолога» [1]. Можемо сформулювати загальну мету вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням»: формування іншомовної професійно орієнтованої комунікативної компетентності, інтеграція іншомовного навчального матеріалу зі спеціальності, виховання культури міжособистісного спілкування, формування лінгвістичної та комунікативно-діяльної іншомовної компетентності у професійній сфері, поглиблення знань про будову іноземної мови, особливості функціонування певних мовних моделей та структур, для забезпечення ефективного

спілкування у професійному середовищі, формування у студентів уміння користуватись іноземною мовою як інструментом пізнання.

В навчальному процесі використовуються різні методи й засоби опанування навичками, необхідними для набуття комунікативної компетенції в сфері професійного спілкування іноземною мовою. Важливого значення набуває інтерактивний метод навчання, де студент є активним творцем процесу навчання, здатним до взаємодії та активного спілкування. Основним методом у сучасній методиці навчання іноземної мови є метод ситуативного навчання. Головною метою такого підходу є створення ситуацій, подібних до реальних, вирішення яких допомагає розвитку творчої, професійної та пізнавальної діяльності студентів. Пізнавальна діяльність студентів при цьому включатиме етапи пошуку, аналізу та вирішення проблеми. Акцент навчання переноситься не на оволодіння готовими знаннями, а на їх вироблення, співтворчість, обговорення. Для подолання проблеми, студенти залучають інші джерела інформації і свій особистий досвід [2].

Форми контролю та методи навчання, передбачені програмами, мають бути спрямованими на перевірку усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письма, говоріння та аудіювання), містити як усні, так і письмові завдання, тестові роботи, а також підготовку творчих проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: лексичний матеріал (теоретичний матеріал із основних тем дисципліни та термінологічну лексику); граматичний матеріал (складне речення, типи підрядних речень, умовні речення, непряма мова, модальні дієслова, інфінітив, герундій, види дієприкметникових комплексів, граматичні структури, типові для усної й письмової професійно-орієнтованої комунікації); функціонально-стилістичні особливості текстів; правила ділового етикету та особливості міжкультурної комунікації; стилі професійного спілкування. По закінченню вивчення курсу студент повинен

вміти: брати участь в обговореннях, дебатах, бесідах з тем, пов'язаних із спеціальністю, наводити аргументи та відстоювати власну точку зору; презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу, доповіді, монологу; ефективно користуватися іноземною мовою у професійній діяльності; розуміти зміст аутентичних текстів професійно-орієнтованого характеру; здійснювати пошук інформації та аналіз даних, необхідних для вирішення умовно професійних завдань; сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування; здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культу.

Для удосконалення програм з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» необхідно залучити до їх розробки викладачів з профільних кафедр і узгодити з ними теми, які будуть актуальними, обов'язковими та цікавими для студентів як майбутніх спеціалістів обраної галузі знань. Така інтеграція навчального матеріалу сприятиме формуванню всіх складових професійної компетентності та дасть змогу більш якісно підготувати фахівця.

Визначивши тематику професійно-орієнтованих текстів та підібравши термінологічну лексику для засвоєння, слід створити комплекс лексико-граматичних вправ, пов'язаних зі змістом тексту, спрямований на вдосконалення фахового рівня студентів. Такі вправи враховують лексику та граматичні особливості, які зустрічаються в тексті і які потрібно опрацювати для того, щоб краще розуміти зміст тексту. Вправи супроводжуються чітко сформульованими завданнями, інструкціями та поясненнями, що полегшує їх виконання як в аудиторії, так і під час самостійної роботи вдома. Результативними є, наприклад, лексичні вправи, в яких студентам пропонується підібрати синоніми чи антоніми, поєднати слова англійською мовою з їхніми українськими еквівалентами і навпаки, утворити терміни за допомогою терміноелементів, пояснити значення термінів, вставити в речення пропущені слова, підібрати терміни до поданих

визначень. Систематичність цих вправ, а також послідовне наростання складності та повторюваності сприятиме свідомому засвоєнню термінологічної лексики та професійної фразеології. Різноманітні лексичні вправи допомагають закріпити й активізувати отримані знання. Поступове ускладнення завдань та їх варіація сприяють розвитку в студентів логічного мислення. Для подолання граматичних труднощів під час роботи з професійно-орієнтованими текстами та для формування у студентів відповідних навичок є граматичні вправи, що відповідають тематиці текстів. Ефективними є вправи, що містять схематичний теоретичний виклад граматичних явищ. Більшість граматичних вправ підручника містить лексику попередніх практичних занять, що дозволяє досягнути максимальної повторюваності. Пропонується виконувати вправи як письмово, так і усно, для того щоб залучати різні види пам'яті [3].

Формування професійної іншомовної комунікативної має бути орієнтованим на практичні потреби майбутніх фахівців. Володіння іноземною мовою професійного спрямування забезпечить можливість повноцінно працювати з закордонними інформаційними джерелами, знайомитися з новими світовими технологіями та тенденціями в певній галузі, встановлювати контакти з зарубіжними партнерами в процесі професійної діяльності, сприятиме входженню у світове професійне співтовариство та забезпечить успішне функціонування в ньому.

Література:

1. «Іноземна мова за професійним спрямуванням» як інтегрована навчальна дисципліна в оволодінні іншомовною компетенцією з фаху / О. Л. Малиновська, С. Р. Масон // Науковий вісник НЛТУ України. – 2017. – Вип. 27(5). – С. 175-178

2. Особливості викладання іноземної мови професійного спрямування / Вадаська С.В. // Сучасні методи викладання іноземної мови професійного спрямування у вищій школі. – Київ, 2013. – С. 37-46

3. Цебрук І.Ф., Косило Н.В., Семотюк О.В. Специфіка підбору професійно-орієнтованого тексту та створення комплексу лексико-граматичних вправ при навчанні іноземної мови студентів медичних ВНЗ. Актуальні проблеми викладання іноземних мов для професійного спілкування : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції Д.: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2012. Т.2. С.93-98.

Ігнатюк О. А., Поліщук Д.В.

Особливості формування професійно-педагогічної компетентності іноземних здобувачів вищої освіти третього рівня підготовки при викладанні педагогічних дисциплін українською мовою як іноземною

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків

Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти на період до 2030 року [1] наголошується на важливості підвищення якості підготовки іноземних фахівців у ЗВО України відповідно до змісту укладених міжурядових і міжвідомчих угод про співробітництво з іноземними державами в галузі освіти та науки. Стратегічною метою розвитку професійної освіти сьогодні [2] є забезпечення найбільш повного задоволення потреб країни у висококваліфікованих фахівцях, створення механізму узгодження актуальних потреб науки й виробництва та можливостей професійної підготовки майбутніх фахівців різних напрямів і